

Stikstofdepositie en de impact op de natuur voor het verlenen van vergunningen wordt eindelijk ernstig genomen!

Ronald Jacobs

Stikstofarresten zetten het lakse vergunningenbeleid in Vlaanderen op losse schroeven

De uitstoot van stikstof- en ammoniak vooral afkomstig uit de landbouw, en in mindere mate uit industrie en transport, is veel te hoog in Vlaanderen. Dat is slecht voor de natuur en biodiversiteit. Het is ook slecht voor de gezondheid van de mens, en dat blijft vaak onderbelicht. Ammoniak bindt zich met stikstof- en zwaveloxiden uit het verkeer en de industrie waardoor er secundair fijnstof ontstaat dat diep in de longen doordringt. We weten intussen dat dat zeer schadelijk is.

Een jaar geleden viel het beruchte **stikstofarrest van Kortesseem**. Dat arrest kreeg ondertussen navolging. De Raad voor vergunningsbetwistingen (RvvB) vernietigde zeer recent de vergunning voor de uitbreiding van een geitenstal (5595 dieren). Eerder verwees het stikstofargument de ruilverkaveling in Gooik ook al naar de prullenmand.

Het ontbreken van een effectieve en strengere wetgeving om de stikstofuitstoot te beperken heeft jarenlang de natuur kapot gemaakt. Nu wordt stilaan duidelijk dat het vergunningenbeleid uit het verleden niet de toets aan de Europese en Vlaamse regelgeving kon weerstaan en dus op juridisch drijfzand berustte, maar ook een regelrechte ramp was voor de natuur. Bovendien is de impact veel groter dan werd voorgesteld. De voorgaande regeringen hebben immers nagelaten de impact op de natuur op een correcte manier te bekijken. De stikstofarresten maken duidelijk dat men bij het verlenen van een vergunning de natuur niet mocht schaden. Het is evident dat zowel de instandhouding van de Europese habitatgebieden als van de natuurwaarden in de VEN-gebieden (Vlaams Ecologisch Netwerk) op deze manier niet kunnen bereikt worden. Dat zijn nochtans verplichtingen voor de overheid.

We lezen in het recente nieuwe **stikstofarrest van de Markvallei** (11 februari 2022): “Uit de tekst van artikel 26bis, §1, eerste lid van

het Natuurdecreet blijkt dat alleen al de kans op onvermijdbare en onherstelbare schade voor de natuur in VEN gebied voldoende is om een vergunning te weigeren. Er mag daarover dan ook geen onzekerheid bestaan. De decretale bepaling voor de VEN gebieden kent geen drempel waaronder onvermijdbare en onherstelbare schade toegelaten is. Het toepassingsgebied ervan blijft niet beperkt tot handelingen die binnen de afbakening van het VEN verricht worden. Het principiële verbod treft ook activiteiten die plaatsvinden buiten het VEN, en onvermijdbare en onherstelbare schade aan de natuur in het VEN kunnen veroorzaken”.

Dat betekent concreet als bv. door de ingrepen van de ruilverkaveling Willebringen op het agrarisch plateau er een invloed zou zijn op het VEN-gebied van de Hoegaardse Valleien die onvermijdbare en onherstelbare schade veroorzaakt, deze ingreep niet mag plaatsvinden.

Het besef dringt stilaan door dat het zo niet verder kan

In diezelfde optiek werd recent dan ook de hervergunning van een kalverstal grenzend aan het Vinne in Zoutleeuw, in habitatgebied en naast VEN-gebied, ondanks een gunstig advies van de gemeente, door de deputatie terecht geweigerd. Gedeputeerde Bart Nevens neemt zijn taak als verantwoordelijke van milieu aldus ernstig. Het is voor de boer die aangaf eventueel binnen een jaar te willen stoppen erg, maar het is wel een terechte en moedige beslissing om de wetgeving te respecteren zoals het hoort.

In de bouwdoSSIERS zien we dat stilaan het besef doordringt bij de vergunningverleners dat ze de regels moeten respecteren. Toch zien we nog onverantwoorde vergunningen ten behoeve van de projectontwikkelaars (zie geval Kortenaeken, p. 10). In de **stallendossiers** daarentegen merken we dat er na het stikstofarrest consequenter beslist wordt. Zo worden vandaag zo goed als alle vergunningen geweigerd omwille van het

stikstofprobleem. We begrijpen ten volle dat dit erg is voor de aanvrager die geen vergunning krijgt terwijl de banken, de veevoederbedrijven en de studie bureaus hem vaak de hemel op aarde beloofden. Bovendien weten we nu dat de stikstofuitstoot in ons land zwaar onderschat wordt: blijkbaar worden rundveestallen en kleinere stallen niet meegenomen in de berekening. Maar was het wel eerlijk om de landbouwer een stal te laten bouwen met een vergunning die afgeleverd werd op basis van een foutief advies? Was het aanvaardbaar die mensen een vergunning te geven

■ **Achter Schoonhoven in de Demervallei (Natura 2000):** dergelijke prachtige soortenrijke graslanden, hier met gevlekte orchis en blauwe knoop, zouden op termijn terug talrijker kunnen worden mits het stopzetten van bemesting in groengebieden. Foto Luc Vervoort

